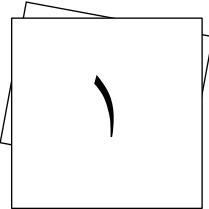

درخت عروسک

فاطمه زایری

بیست و هشتم مهرماه

گرگ و میش همیشه شبیه بلا تکلیفی بود. شبیه او که حالا نمی‌دانست برود یا بماند. شاید رفتن و رها کردن آسان‌ترین کاری بود که می‌توانست انجام دهد؛ اما یک لحظه فکرش از واکنش مادرش جدا نمی‌شد؛ همان زنی که همیشه عادت داشت روبه‌روی تلویزیون بشیند و برای زمستان آن‌ها شال و دستکش و جوراب بیافد. نمی‌خواست ناهید را نالمید کند؛ نمی‌خواست با محمد دعوا کند و نمی‌خواست به چشم‌های مهتاب نگاه کند و دروغ بگوید؛ حتی نمی‌خواست به آینده فکر کند؛ آینده‌ای که حالا به ساختمان فرسوده‌ی دانشکده‌ی ادبیات گیر کرده بود که امروز و فردا روی سر دانشجوها آوار می‌شد و کسی نبود آن را بازسازی کند.

ایستگاه اتوبوس خلوت‌تر از همیشه بود و او حواسش نبود که اتوبوس اول را ازدست داده است. ذهنش به صدایی بند کرده بود که توی گوشش نجوا می‌کرد: «که هنوز من نبودم...». کفری کیفیش را روی صندلی ایستگاه کوبید و ته ذهنش تکرار کرد: «لعنت به بودن!»

شوریده جزویه بهناز را ورق زد. هنوز برای تصمیم‌گرفتن مطمئن نبود و دلش برای آن اشعار پر می‌کشید؛ برای شمس، برای مولانا، برای لیلی و مجنون و قصه‌ی دلدادگی فرهاد. رؤیایی دخترانه‌ی او به فرهاد کوه‌کن می‌رسید؛ به مجنون و هزار عاشق دیگر؛ اما دیوانه‌ای بر سر راهش قرار گرفته بود که یک‌هفته‌ی تمام دم گوشش می‌گفت: «که هنوز

من نبودم...»

با بوق اتومبیلی سرش را بالا برد که ماشین خارجی او را دید. بزاق خشکش را بلعید و به فرار فکر کرد؛ فرار از کسی که می‌خواست همه‌ی رؤیاهاش را نابود کند. شیشه‌ی ماشینش پایین آمد و درحالی که یک دستش روی فرمان بود، خودش را جلو کشید و

صدا زد: «مریم!»

به کیفیش چنگ زد و به سمت ماشین رفت. او با اشاره به صندلی کناری اش گفت: «سوار شو تا خونه برسونم.»

بی‌رمق لب زد: «مممنون استاد! خودم میرم.»

— هنوزم می‌گی استاد؟ اینجا که دانشکده نیست.

— این طوری بهتره.

— تو که دختر لجبازی نبودی!

از اینکه این مرد هنوز او را نشناخته بود، خنده‌اش گرفت.

— چرا اتفاقاً! من همیشه لجباز بودم؛ اون قدر لجباز که از بچگی حرص همه‌رو درمی‌آوردم. آخرشم بقیه مجبور می‌شدن دربرابر خواسته‌های من کوتاه بیان. استاد موسوی شانه‌اش را با بی‌خیالی بالا انداخت.

— لجباز تم دوست دارم!

در نگاهش هیچ حسی نبود؛ حتی از آن تنفر و بیزاری هم خبری نبود؛ فقط طوری نگاه می‌کرد که انگار دیگر او را نمی‌شناخت. او شبیه خودش نبود. شبیه استادِ خوبی که همیشه برایش احترام خاصی قایل بود؛ شبیه مردی که همه‌ی محبت‌هایش را بدون هیچ

سوءبرداشتی قبول کرده بود. شبیه هیچکدام از تصویرهای ذهنش هم نبود و مریم هم کاری با یک آدم غریبه نداشت؛ پس بند کیفش را روی شانه بالا کشید و خواست برود که او دوباره صدایش زد. بی طاقت چشم‌ها را بست و نالید: «خواهش می‌کنم منو تو این شرایط نذار.»

او با حوصله لبخند زد و به نرمی گفت: «منم ازت خواهش می‌کنم که سوار شی. من فقط می‌خوام تا خونه برسونمت. این که خواسته‌ی زیادی نیست؛ زیاده؟»

— استاد! من...

— لجبازی با من فایده‌ای نداره؛ من مثل اون آدمای دوران بچگیت نیستم که کوتاه بیام.

— منم اصلاً برام مهم نیست که تو می‌خوای چی کار کنی؛ تا جایی که بتونم ازت فرار می‌کنم.

خندید.

— گیرم که از من فرار کردی؛ بعدش چی؟ به بعدشم فکر کردی؟ به حسی که تو قلبت داری و انکارش می‌کنی... به زندگی من؛ وقتی که حالا همه‌ش رو هواس؟

— من مسؤول زندگی کسی نیستم؛ اما اگه فکر می‌کنی من احساسی بہت دارم و همین امیدوارت کرده که به خودت جرأت این کارارو دادی، باید همینجا آب پاکی رو بریزم رو دستت.

استاد یک تای ابرویش را بالا داد و مریم ادامه داد: «استاد موسوی! من ازت بدم میاد!»

— این یعنی منو نمی‌خوای؟

پوزخندی که روی لبشن نشست، همه‌ی واکنشش به‌این سؤال مسخره بود؛ اما برای بستن پرونده‌ی این مرد بی‌صفت هم که شده، همه‌ی بیزاری‌اش را جمع کرد و گفت:
«نه!»

نگاهش در صورتش گشت؛ صورتی که برای یک لحظه منقبض شده و کم‌کم پراز لبخند شد. استاد مثل دیوانه‌ای که جنون و خنده‌اش به‌هم آمیخته باشد، خودش را جلو کشید و زمزمه کرد: «شاید اینو شنیدی که زنان در دل «آری» و «نه» به‌لب دارند... ضعف خود را عیان نمی‌سازند... رازدار و خموش و مکارند!»

با حیرت نگاهش کرد؛ اما اگر یک قرن هم در چشم‌های او جستجو می‌کرد، سر از چیزی که در ذهنش می‌گذشت، در نمی‌آورد. پس فقط دیوانه‌ای نثارش کرد که او دوباره خنده‌ید و گفت: «تو هم زنی... زنی که دلش... در هوای من می‌زند پر و بال!...»

طبعش از شعر به تحریفِ شعر رسیده بود و مریم دیگر حوصله‌اش را نداشت؛ نه حوصله‌ی خودش را و نه همه‌ی شعرهایی که بیرون از کلاس برای او می‌خواند. به حالش افسوس خورد و گفت: «نمی‌خوام بگم فروغ اشتباه می‌گه؛ اما من زنی نیستم که اون شناخته. من اگه کسی رو بخوام، خودمو گول نمی‌زنم و تو بدترین شرایطم عشقمو جار می‌کشم؛ پس مطمئن باش تو زندگی من هیچ جایی نداری که من بخوام برای نازکردن، بہت جواب رد بدم.»

خودش را عقب کشید و با لحنی مطمئن گفت: «من نازکردن زنارو خوب می‌شناسم و مطمئنم تو ناز نمی‌کنی. تو اصلاً شبیه دخترایی نیستی که نازکردن بلدن؛ پس اگر

بخوای این کارو بکنی، اونقدر ناشی‌گری ازت سر می‌زنه که دستت رو می‌شه؛ اما اینم
می‌دونم که دلیل این رفتارت نخواستن من نیست.»

— پس چیه؟

این سؤال را با خنده و تمسخر پرسید و او با قاطعیت جواب داد: «تردید و ترس. تو
هم مرددی، هم ترسو... درحالی که عشق، اطمینان و شجاعت می‌خواهد!»

ناباورانه به تکان لب‌هایش نگاه کرد. یعنی این مرد همانی بود که یک‌روزی می‌شناختش؟
یعنی این آدم و افکار پوچ و خیالی‌اش به استاد موسوی گذشته‌ها ربط داشت؟ مردی که
یک‌روزهایی وقتی مشاعره می‌کردند، می‌گفت: «تو مثل خواهرم می‌مونی مریم!»؟

لب‌هایش را به‌هم فشد و بی‌آنکه خودش را برای جواب‌دادن به‌او خسته کند، راهش
را گرفت و رفت. صدای او را که «مریم» می‌گفت، نادیده گرفت و قدم به پیاده‌رو
گذاشت. حتی به ماشینش نگاه نکرد که لحظه‌ای بعد، آهسته در حاشیه‌ی خیابان به‌راه
افتاد و با گام‌های او همراه شد. مثل دیوانه‌ها به‌او زل زده بود؛ همان دیوانه‌ای که هفته‌ی
پیش در چشم‌هایش نگاه کرده و گفته بود: «خیلی وقته تورو می‌خوام.»

در آن لحظه حرفش شبیه شوخی بود. باورش نمی‌شد و حالا بیشتر... حالا که می‌خواست
برای همیشه قیدِ آینده‌اش را بزند. بالأخره ناهید را هم یک‌جوری راضی می‌کرد. نهايتش
این بود که چندروز با محمد دعوا می‌کرد و مثل همه‌ی آدم‌ها چندتا دروغ می‌گفت.
مهتاب هم که ساده‌ی همه‌ی حرف‌هایش را باور می‌کرد و کوتاه می‌آمد.

به داخل کوچه‌ای پیچید و ماشین استاد موسوی را پشت سرش جا گذاشت؛ همان
مرد قدبلندی که پیراهن چهارخانه می‌پوشید و کیف دستی چرمی‌اش را از خودش جدا

نمی‌کرد. بالأخره بغضش ترکید؛ هم‌زمان با صدای رعد آسمانی که هوای باران داشت؛ اما اشک‌های او زودتر از باران ریخت.

در خواب هم این روزها را نمی‌دید؛ در همان کابوس‌های یکی‌درمیانی که به‌روز تلخ بیست و هشتم مهرماه می‌رسید؛ تاریخی که یک‌دفعه مغزش را تکان داد. به‌تدی اشک‌هایش را پس زد و موبایلش را دست گرفت و با خود زمزمه کرد: «امروز چندمه خدا؟»

عجیب نبود که این تاریخ مهم را از یاد برده بود. یک‌هفته بود که دیگر ذهنش کار نمی‌کرد و حتی در دوست‌داشتنی‌ترین کلاس‌هایش هم به نقطه‌ای نامعلوم خیره می‌شد و با خودش به آینده فکر می‌کرد. حالا هم تاریخ بیست و هشتم مهرماه را از یاد برده بود. روزی که ناهید همه‌ی ساعات گنگ و شومش را کنج خانه می‌نشست و به یک جای خالی زل می‌زد. جای خالی مردی که در یک گوشی این دنیا زندگی‌اش را می‌کرد و در تقویمش چنین روزی را به‌یاد نداشت!

گام‌هایش را شتاب‌زده روانه‌ی خانه کرد و به خیابان مجاور رفت، سوار تاکسی شد و شماره‌ی محمد را گرفت. مثل همیشه در آخرین بوق جواب داد: «جونم مریم؟» بدون اینکه یادش باشد که اول باید سلام کند و حالت را بپرسد، گفت: «امروز زود بیا خونه.»

— مگه چه خبره؟

— امروز بیست و هشتمه محمد؛ بیست و هشتم مهر! سکوتی که از آن‌سوی خط شنید، مهر تأییدی بر حافظه‌ی نصفه‌نیمه‌ی برادرش بود.

با درماندگی نالید: «انگار همه‌مون فراموش کرده بودیم؛ نه؟»

— برو خونه پیش مامان.

نگرانی را در کلمه‌هایش می‌شناخت و آن لحن «مامان» گفتند که برای رج‌زدن غصه و دلواپسی‌هایش بس بود.

— دارم می‌رم. توهمند خودتو برسون؛ باشه؟

او با درنگ جواب داد: «سعیمومی‌کنم؛ پس تا من می‌رسم، هواشو داشته باش؛ حتی یه لحظه‌ام ندار تنها بشه و بره تو خودش و فکر و خیال کنه؛ سرشو گرم کن.»

— نگران نباش. امروزم می‌گذره؛ مثل همه‌ی این سال‌هایی که گذشت!
در انتهای حرفش آه کشید؛ آهی به‌اندازه‌ی زمانی که گذشته بود؛ اما سخت. طوری که دوازده سالِ تمام، برای آنها هر بیست و هشتم مهرماه مثل کابوسی سیال کش آمده و به سال آینده وصل شده بود. زمان برای آنها پراز نحسی بود. نحسی سالروزها و سالگرددهای یخ‌بسته‌ی آن دوران دور که مثل داغی روی دلشان نشان شده بود و می‌سوخت.

محمد با صدایی گرفته پرسید: «کاری نداری؟»

مثل همیشه چون حرف‌زدن درباره‌ی این سال‌ها را دوست نداشت، می‌خواست قطع کند. مریم هم مانعش نشد و تنها گفت: «به‌مهمتاب زنگ می‌زنم بیاد. توهمند خودتو برسون.»

تماس را قطع کرد و محمد را با نگرانی‌هایش تنها گذاشت. نگرانی‌اش برای زنی که وقتی مریم به‌خانه رسید، بوی غذای بارگذاشته‌اش همه‌جا را برداشته بود. با تعجب به

آشپزخانه رفت و همان طور که به او نزدیک می شد، صدا زد: «مامان!»
ناهید به سمتش برگشت.

— زود اومدی!

با دیدن صورت شاد و سرحالش در وسط آشپزخانه ماتش برد و مردد پرسید: «حالت
خوبه؟»
— نه به اندازه‌ی تو.

باتوجه نگاهش کرد و او با لحنی پرمعنا گفت: «امشب قراره احسان بیاد این‌جا.»
برای یک لحظه نام احسان همه‌ی آن فکرهای دراز و ریشه‌دار را از ذهنش زدود.
لبخندی روی لب نشست و ذوق‌زده پرسید: «مناسبتش چیه؟»
همان لحظه بود که تاریخ بیست و هشتم این سال‌های نحس از ذهنش گذشت. لب
گزید و با تردید به مادرش نگاه کرد و ناهید گفت: «از کی تا حالا امدن احسان به‌این‌جا
نیاز به مناسبت خاصی داره؟»

حیران در چشم‌های مادرش جستجو کرد. چشم‌های قهوه‌ای رنگ روشنی که هیچ وقت
آرایش نداشت و گاهی هم مثل حالا فقط نور داشت و همین نور بود که توی چشمش
می‌زد و اجازه نمی‌داد خوب نگاهش کند و سر از چیزی دربیاورد. با دودلی پرسید: «تو
می‌دونی امروز چه روزیه؟»
ناهید در قابلمه را برداشت. خورش قورمه‌سبزی‌اش را مزه کرد و بی‌اهمیت جواب داد:
«امروز چهارشنبه‌س.»

— چندم برج؟

ناهید همزمان با پایین آوردن قاشقی که در دستش بود، به سمتش چرخید.

— می دونم! امروز بیست و هشتم! بیست و هشتم مهرماه... ولی همون طور که داری می-

بینی، من حالم خوبه؛ پس زنگ بزن به محمد بگو بی خود به خاطر من از کارش نزنه و هر وقت خواست برگرده خونه. من چیزیم نیست خداروشکر. تازه از روزای عادی هم بهترم. جا خورد و با تعجب نگاهش کرد. در تمام این سال‌ها مادرش ظاهر به خوب‌بودن می‌کرد؛ اما همیشه در این تاریخ استراحتی به خودش می‌داد و زانوان غم در بغل می‌گرفت، با کسی حرف نمی‌زد، غذا نمی‌خورد و با دیوارهای خانه خلوت می‌کرد. با عکس‌های قدیمی و نامه‌هایی که یک‌بار آنها را پاره کرده بود و حالا برایش جای سؤال داشت که چرا غمگین نیست و مثل همیشه رفتار می‌کند. کلی بہت و حیرت برای رج- زدن داشت؛ ولی آن‌جا نماند و به‌اتاقش رفت. روی تخت دراز کشید و برای محمد نوشت: «امروز مامان عجیب شده. رسیدم خونه دیدم داره آشپزی می‌کنه و مثل همیشه پرانرژیه و خوب به نظر می‌یاد؛ اما من نگرانشم.»

طولی نکشید که جواب آمد: «بازم مراقبت باش.»

— گفت به‌خاطر اون از کارت نزني؛ پس طبق معمول بیا خونه. اصلاً دوتایی با احسان بیاین.

— احسان؟!

نگاهش روی کیبورد چرخید و کوتاه نوشت: «مامان گفت امشب اونم می‌یاد این‌جا.» دستش روی دکمه‌ی ارسال رفت و خیره به سقف نفس کشید. از دلهرهی این روز سیاه به آوای مردانه‌ای رسید که در گوشش تکرار می‌کرد: «که هنوز من نبودم» در

همان موقع موبایلش زنگ خورد. به قول ناهید، حلالزاده بود. درست لحظه‌ای که فکرش را می‌کرد، سر و کله‌اش پیدا می‌شد. تماسش را رد کرد و به تنی برایش اس‌ام‌اس فرستاد: «دست از سرم بردار.»

جوابی از او نیامد. انگار به راستی دست از سرشن برداشته بود! مریم هم از جا بلند شد و به حمام رفت. لباس ساده‌ای پوشید و شالی که هدیه‌ی تولد امسالش بود، روی سرشن انداخت و درحالی‌که به سمت آینه می‌رفت، لمسش کرد. این شال را احسان برایش خریده و با یکی از همان لحن‌های محجوب و باوقارش گفته بود: «ناقابله!» شال را با ذوق دور سرشن پیچید و خیره به تصویر خودش در آینه گفت: «خیلی هم قابله آقا احسان!»

هزارتا قلب در چشم‌هایش می‌دید؛ اما صدایی که در گوشش می‌خواند، هر لحظه بلندتر می‌شد و رؤیای آن شالِ نیلی‌رنگ را زهرمارش می‌کرد. پایش را با حرص به زمین کوبید و گفت: «لعنت بہت استاد موسوی!»

نگاهی به ساعت کرد. هنوز تا آمدن احسان مانده بود و مریم حدس می‌زد که حالا او پشت میز یکی از اتاق‌های قالیشویی دماوندی، اوراق روی میزش را جابه‌جا می‌کرد و کلافه گفت: «این حسابا باهم جور درنمیاد حاجی!»

چنان او را خوب می‌شناخت که حتی می‌توانست لحنش را هم تصور کند؛ برخلاف مردی که هفته‌ی پیش توی یک کلاس خالی در دانشکده‌ی ادبیات گیرش انداخت و کنار گوشش نجوا کرد:

«همه عمر برندارم سر از که هنوز من نبودم که تو
این خمار مستی در دلم نشستی!»

وقتی فرش‌های مشتری را تحویل داد، سوار نیسان شد. با دیدن پیام مریم از همان جا راهش را به سمت قالیشویی کج کرد. ماشین را در حیاط گذاشت و به ساختمان اداری رفت. قبل از ورود به اتاق، تقهای به در زد؛ اما بدون اینکه منتظر اجازه‌ی ورود بماند، به درون رفت. احسان با نگاه متعجبی گفت: «خسته نباشی!»

محمد خودش را روی صندلی کنار میزش انداخت و چشم‌هایش را بست. صدایش را شنید که در تلفن گفت: «بی‌زحمت یه چایی میارین این‌جا؟» و بعد خطاب به او پرسید: «چیزی شده؟»

مثل آدم منگی جواب داد: «مامان حالش خوبه!»
احسان با خنده‌ای یک‌وری گفت: «خب خدارو شکر؛ این که دیگه ناراحتی نداره.»
— امروز بیست و هشتمه. امروز نباید مامان خوب باشه؛ یعنی هیچ وقت حالش تو این روز خوب نیست؛ اما مریم بهم گفت که امروز مثل همیشه نیست؛ سر حاله و کارای همیشگی شو انجام داده.

احسان تاریخ امروز را به‌یاد آورد و مثل او از خوب‌بودن ناهید در این روز از سال تعجب کرد؛ درست مثل همه‌ی کسانی که ناهید را می‌شناختند. تقریباً همه‌ی اهالی محل او را می‌شناختند؛ زنی را که یک روز وسط کوچه‌ی خوشبخت، گالن بنزین را روی

خودش ریخت و بی تاب و لرzan به دنبال فندک گشت تا خودش را آتش بزند!
محمد با تقویم روی میز بازی کرد و طوری که انگار با خودش حرف می‌زد، زمزمه
کرد: «هر سال این موقع می‌زن به سرم، برم سراغ اون نامرد؛ برم سراغش و این دنیارو برای
همیشه از لوث حضورش پاک کنم.»
احسان تقویم را از زیر دست او کشید.

— خودتم می‌دونی که در این صورت، ناهید اولین کسیه که تو صورت تف می‌ندازه!
ناهید... حتی شنیدن این نام هم کلی درد داشت! با خنده‌ی تلحی گفت: «زن عمو
گفتنای یکی در میونت یه روز سرتو به باد می‌ده پسر.»
احسان خندید. همان موقع در اتاق با تقهای باز شد و آقاخیری سینی به دست وارد شد.
استکان چای را بالشاره‌ی احسان جلو محمد گذاشت و از اتاق بیرون رفت. محمد
یک جرعه همانطور داغ و تلح هورت کشید که احسان با تردید پرسید: «برات مرخصی رد
کنم، زودتر بری پیش زن عمو؟»
— نه؛ با هم می‌ریم. تو هم باشی بهتره.

— از کجا فهمیدی منم قراره بیام خونه‌ی شما؟
محمد استکان را در نعلبکی چرخاند و بی‌حس لب زد: «مریم گفت!»
نگاهش گریزی به سمت احسان زد؛ به او که با آمدن نام مریم خودش را عقب کشید و
به صندلی‌اش تکیه داد. از فکرهای طولانی‌اش سردرنیاورد و تنها نصف استکانش را
سرکشید و گفت: «من دیگه برم. کلی کار تو این خراب شده هست.»

احسان سرش را در سکوت تکان داد و به رفتنش نگاه کرد. بعد خودش را جلو کشید و

از کشی اول میز، دفتری بیرون آورد و آنقدر لای صفحاتش گشت تا بالأخره عکسِ قدیمی کوچک و نصفشده‌ای را که همیشه به آن نگاه می‌کرد، پیدا کرد و خیره به آن، به مریم فکر کرد؛ دختری که همین حالا کنار مهتاب نشسته بود و خیره به نیمرخ خواهرش، کتاب درسی‌اش را ورق می‌زد تا اینکه او با بی‌قراری گفت: «چی شده دختر؟ چرا یه ساعته زل زدی به من؟»

با دستپاچگی تکانی خورد و گفت: «چیزی نیست؛ دارم این شعرو حفظ می‌کنم.» مهتاب سرکی به کتابش کشید و بی‌ربط پرسید: «تو نگران مامان نیستی؟ داره خیلی عجیب رفتار می‌کنه.»

شانه‌ای بالا انداخت. مهتاب گفت: «نمی‌دونم چرا؛ اما حس می‌کنم این، حالت از افسردگی سالای پیش نگران‌کننده‌تره.» مریم هم نگران بود؛ اما به کورسوی امیدی چنگ زد و زمزمه کرد: «بالآخره هر زحمی یه روزی خوب می‌شه.»

— منم از خدامه این‌طوری فکر کنم؛ اما احساس می‌کنم یه چیزی شده.» تنش از حرفش لرزید. به تنی به سمتش برگشت و نالید: «خدانکنه؛ مثلاً قراره چی بشه؟»

— چه می‌دونم؟ زندگی ما که معلوم نمی‌کنه؛ هر لحظه یه چیزی می‌زنه تو ذوقمون.» — نه مهتاب. حتی فکرشم نکن. دیگه اون روزا برنمی‌گردد.

مهتاب با تردید نگاهش کرد و او چشم دزدید. خودش هم حرفش را باور نداشت و مثل او از برگشتن به روزهایی که بوی اشک و بنزینش برای هیچ‌کدام‌شان پایانی نداشت

می‌ترسید. تا وقتی که هر نشانه‌ی کوچکی از آن می‌مرد، همه‌چیز آن زمانِ شوم را تداعی می‌کرد. مردی که هنوز هم نامش را در همه‌ی فرم‌هایی که در دانشگاه و ادارات پر می‌کرد، خالی می‌گذاشت و یا یک خط تیره به جای نامش می‌کشید و می‌نوشت که پدری ندارد! واقعاً هم نداشت. مهتاب هم پدری نداشت و محمد هم... در حالی که در صفحه‌ی اول شناسنامه‌شان اسم مردی سال‌ها جا خوش کرده بود؛ مردی که صد پشت غریبه بود؛ اما مهتاب موقع ازدواجش به‌اجازه‌ی او نیاز پیدا کرد!

با صدای گام‌هایی که توی گوشش پیچید، آشوب ذهن‌ش را پس زد و نگاهش را بالا برد و یزدان را دید. او با جعبه‌ی شیرینی‌ای که به‌دست داشت، جلو آمد و گفت: «سلام.» مریم بی‌حواله جواب سلامش را داد و مهتاب با اشاره به جعبه‌ی در دست او پرسید:

«به چه مناسبت؟»

یزدان کنار مهتاب جا گرفت و گفت: «همین‌طوری؛ گفتم کاممون شیرین بشه.» وقتی دستش به‌سمت موهای مهتاب رفت، مریم بلند شد و از پله‌ها تا آشپزخانه رفت. ته ذهن‌ش هم به روح مُرده و زنده‌ی یزدان فحش داد که می‌خواست در این روز تلخ کام‌شان را شیرین کند؛ انگار در تاریخ بیست و هشتم مهرماه اتفاق خوبی افتاده بود! وارد آشپزخانه شد و با دیدن مادرش که ظرف‌های شام را آماده می‌کرد، یزدان را فراموش کرد. به‌طرف او رفت و اعتراض کرد: «بیا یه‌دقیقه بشین ناهیدخانوم؛ از پا دراویدی!»

ناهید خندید.

— امروز نرفتم کارگاه؛ کلی انژی ذخیره‌شده دارم.

ظاهر خوب مادرش را باور نمی‌کرد؛ این‌که حالت بد نبود و می‌توانست مثل همیشه کارهایش را انجام دهد. یکی از صندلی‌های میز ناهارخوری را بیرون کشید و در حین نشستن پرسید: «چرا نرفتی؟»

— با کسی قرار داشتم.

— مشتری بود؟

— نه.

جوابش کوتاه بود؛ طوری که مریم متوجه شد نباید دیگر سؤالی بپرسد. به‌سختی توانست کنچکاوی‌اش را مهار کند و حرفی نزد. مادرش گنجینه‌ای از رازهای سربه‌مهر بود و تا وقتی که خودش نمی‌خواست، کسی نمی‌توانست سر از ذهن پیچیده‌اش در بیاورد.

ناهید پرسید: «مهتاب چی کار می‌کنه؟»
ذهنش به‌سمتش رفت و به یزدانی که هنوز نیامده می‌خواست با موهاش بازی کند. با حرص گفت: «یزدان اومنده؛ باهم نشستن تو سالن.»

ناهید سر تکان داد. بشقاب‌های روی‌هم‌چیده‌شده را برداشت و آنها را روی میز گذاشت و پرسید: «با یزدان آشتنی کردی؟»

نگاهش رمیده بین در و دیوار آشپزخانه گشت.

— قهر نبودیم!

— پس دعوای چندروز پیش...

— مهم نبود. خودت که می‌دونی؛ ما همیشه از این دعواها می‌کنیم.

با زنگ موبایلش از فکر یزدان بیرون آمد. نگاهی به مادرش انداخت و بعد به موبایلش نگاه کرد. همین‌که نام استاد موسوی را دید، رنگش پرید و مضطرب، تماس را رد کرد. با پا روی زمین ضرب گرفت و سعی کرد از فکرش بیرون بیاید. این‌بار برایش پیام آمد. صفحه‌ی چت او را باز کرد و با بی‌قراری کلماتش را خواند. برایش نوشته بود: «مرد نیستم اگه شکست ندم، دختر لجبار!»

مرد؟! این واژه برایش بسیار خنده‌دار بود؛ واژه‌ای که استاد موسوی با کلی ادعا نوشته بود و فکر می‌کرد «مرد» بودن چه کار فوق‌العاده و شاقی است؛ مثل بسیاری از مردان دنیا، به جنسیتش می‌باليد و می‌خواست «مرد» باشد. مردی که مردانگی‌اش را نشانه‌ی خوب و کامل‌بودنش تلقی می‌کرد؛ درحالی‌که بویی از انسانیت نبرده بود. نفسش را بیرون داد و موبایل را خاموش کرد؛ با این فکر که روزی کسی شبیه او، معنای خوب‌بودن را از جنسیت مردانه می‌گیرد و برای همه‌ی انسان‌ها رقم می‌زند.

صدای «بِاللّٰهِ» گفتن کسی ته دلش را به خوشی‌های کوچک زندگی‌اش بند زد. ناهید با لبخند به سویش برگشت و گفت: «احسان او مد!»

لبخند پهنانی صورتش را گرفت و خواست برود که ناهید صدایش کرد و گفت: «برو باهаш احوالپرسی کن؛ اما بعد بیا این‌جا. من می‌خوام برم نماز... تو دهدقیقه‌ی دیگه زیر غذارو خاموش کن.»

سرش را تکان داد و فوری از آشپزخانه بیرون زد و به‌محض ورود احسان، خودش را به‌جلوی در رساند و دستش را به‌سمت او گرفت و گفت: «خوش او مد!»

احسان با لبخند سرش را تکان داد و کتش را به‌دستش داد. نگاه مریم به‌سختی از او

جدا شد و به محمد رسید. محمد خودش کتش را آویزان کرد و پرسید: «مامان کجاست؟»

— رفت نماز بخونه.

از کنارش رد شد. مریم پنجه‌هایش را در کت احسان فرو کرد و به‌طور پنهانی عطرش را نفس کشید؛ همان عطر ملایم و بی‌نظیری که همیشه به خودش می‌زد. اگر به‌خودش بود، ساعت‌ها همان‌جا می‌ایستاد و با همان عطر آشنا عاشقی می‌کرد؛ اما حتی بی‌نگاه هم می‌توانست بگوید که حالا همه روی او زوم کرده‌اند؛ پس کتش را آویزان کرد و درحالی-
که پسر تلقی نمی‌فرمود، «مالقاً ذَذِبْحُكَمْ».

احسان: گفت: «ش منده؛ کلا به که طما کشد.»

کنارش نشست و با هزار نبضی که زیر پوستش می‌زد، دستی روی شالِ هدیه‌اش گشید. نگاه احسان با لبخند از طرّه‌ی موهای بیرون‌زده از شالش گذشت و لب زد: «قراره تا تولد سال دیگه‌ت اینو سرت کنی؟»

ریز خنده د و زمزمه کرد: «دوشی دارم خب!»

احسان خم شد و در حین برداشتن ریموت تلویزیون از روی میز، با صدایی که بقیه هم شنوند، گفت: «میا، کت باشه.»

مریم مثل همیشه مخفیانه عاشقی می‌کرد؛ اما برای او فرقی نداشت که کسی حرف‌هایش را بشنود یا نه. همین ویژگی‌های منحصر به‌فردش هم بود که بیشتر عاشقش می‌کرد؛ همین صداقتی که هیچ‌جوری با زندگی پوشالی و پوچ استاد موسوی قابل مقایسه نبود. آنها از دو دنیای متفاوت بودند و هیچ شباهتی باهم نداشتند؛ فقط مریم

دوست داشت کمی از صراحة او را در احسان هم ببیند؛ همان احسانی که در این محله بزرگ شده بود و مثل همه‌ی پسرهای جوان این‌جا، سربه‌زیر بود و معمولاً مستقیم به چشم‌های جنس مخالف نگاه نمی‌کرد؛ بر عکسِ مریم که بی‌پروا به نیمرخ او زل زده بود و صورتش را از بر می‌کرد؛ تا اینکه یزدان گفت: «مریم خانوم! این شیرینی‌ها آب شد؛ بذارشون تو یخچال.»

ته ذهن‌ش، خرمگس معرکه را لعنت کرد و از جا بلند شد، جعبه‌ی شیرینی را برداشت و بدون هیچ حرفی به آشپزخانه رفت و مطابق حرف او، جعبه را در یخچال گذاشت و سپس چند استکان چای ریخت و پس از اینکه سینی را در میان جمع گرداند، دوباره سر جای قبلی‌اش نشست. احسان پرسید: «اون‌چیزی که ازت خواسته بودم...»

مریم به یاد کتاب کهنه و قدیمی او افتاد که خواسته بود سر راه دانشگاه بدهد تا صحافی‌اش کنند. در میان حرفش گفت: «آماده‌س؛ تو اتاقمه؛ برم بیارم؟»

— نه. تو بشین؛ خودم می‌رم. می‌خوام یه آبی هم به سر و صورتم بزنم.

— رو میزمه. راحت پیداش می‌کنی.

احسان از سالن بیرون رفت، آبی به دست و صورتش زد و خواست برای برداشتن کتابش به اتاق مریم برود که در میان راه به سمت در نیمه‌باز اتاق ناهید کشیده شد و او را دید که روبروی سجاده‌اش ایستاده و دست‌هایش را به حالت قنوت رو به آسمان گرفته بود. وقتی او به رکوع رفت، احسان هم همان‌جا جلوی در نشست و به قابش تکیه داد. از بچگی عادتش بود که به نماز خواندن این زن در چادر گلدارش نگاه کند.

کمی بعد، ناهید سر از سجده‌ی طولانی آخرش بلند کرد و احسان گفت: «قبول باشه.»

ناهید گوشی سجاده را تا کرد و به سمت ش برگشت.

— قبول حق. از کی این جایی؟

— چند دقیقه‌ای میشه. نماز خوندن تو نگاه می‌کردم.

— هنوزم مثل بچگیاتی.

خندید و دستی به پشت گردنش کشید. ناهید تسبیحش را برداشت و او گفت: «واسه منم دعاکنین زن عمو.»

— اون قدر التماس دعا داشتی که هر بار می‌خواهم دعا کنم، قبل از بچه‌هام اسم تورو می‌ارم.
مردد از جا بلند شد. در نیمه باز را آخر باز کرد و به درون رفت. این بار مقابل ناهید نشست و سرش را پایین گرفت، به تای کنج سجاده‌ی او زل زد و گفت: «همه نگرانتون زن عمو.»

— چرا؟ من که حالم خوبه!

نگاهش به صورت او رسید. ناهید زیر لب ذکر می‌گفت و شبیه هر سال این موقع نبود.
در چادر گلدار سفیدرنگش مثل فرشته‌ای بود که انگار همین حالا از آسمان فرود آمده و صورتش کلی نور داشت؛ کلی نور مادرانه که وقتی به سال‌ها پیش فکر می‌کرد بیشتر ته دلش می‌ریخت؛ به اتفاقی که در همین خانه افتاد و در همین روز خاص!

با جانی بالا آمده پرسید: «اتفاقی افتاده؟»

ناهید تسبیح را در مشتش فشار داد و بی‌مقدمه گفت: «امروز وکیل جلال او مده بود اینجا.»

احسان تکان سختی خورد. ناهید ادامه داد: «جلال زندونه!»

این شوک دوم بود که ذهن از کارافتاده‌ی احسان را به کار انداخت. حیرت‌زده پرسید:
«زندون و اسه چی؟»

— درست نفهمیدم؛ اما وکیلش گفت براش پاپوش دوختن.»

— مشکل مالی داره؟

— جزیياتشو بهم نگفت.

— وکیلش و اسه چی او مده بود این‌جا؟ مگه کارای حقوقی شما خیلی سال پیش تمو
نشده؟

نگاهش پراز تردید و ترس بود؛ ترس از اینکه سایه‌ی جلال دماوندی هنوز مثل ابری
سیاه بالای سقف این خانه باشد؛ مثل تهدیدی که در همه‌ی این سال‌ها آنها را دنبال
می‌کرد و حالا می‌خواست دوباره روی زندگی‌شان آوار شود و آرامش همه را برهم بربیزد.
نفس بلند ناهید بیشتر نگرانش کرد. خودش را جلو کشید و بی‌طاقت صدا زد: «زن‌عمو
ناهید!»

نگاه ناهید به چشم‌هایش رسید و با شک گفت: «زنش سه‌ماه پیش تو یه تصادف مُرده!»
دلهره‌ای بر دلش چنگ کشید. ناباورانه نگاه کرد که ناهید تیر خلاص را زد: «ازم
یه چیزی می‌خواست.»

آن سخنان پراکنده بهم وصل می‌شدند و به یک نقطه از گذشته می‌رسیدند... یعنی
حالا که همسر جلال مُرده بود، او می‌خواست با ناهید ازدواج کند؟ ناهید بین افکار
بی‌انتهای او گفت: «بعد شام درباره‌ش حرف می‌زنیم. به همه‌تون درباره‌ی خواسته‌ی
جلال می‌گم؛ درباره‌ی همه‌ی حرفایی که وکیلش می‌زد؛ این‌که زنش مُرده و اون حالا از

این دنیای بزرگ فقط یه دختر داره که...»

بین حرفهای او با عجز گفت: «دوباره گول این مردو نخورین زن عموما!»

ناهید با آرامش خندید؛ انگار افکار ساده‌دلانه‌ی او را فهمیده بود که تسبیح را به سمتش گرفت و گفت: «یه دور با این صلوات بفرست تا این فکرای مسخره از سرت بیفته.»

احسان سربه‌زیر تسبیح را گرفت و آن را بین دست‌هایش جابه‌جا کرد. ناهید سجاده‌اش را جمع کرد و سرجایش گذاشت. قبل از بیرون‌رفتن برای چند لحظه مکث کرد، به سمتش برگشت و صدا زد: «احسان!»

احسان صلواتی را که می‌فرستاد، کامل کرد و گفت: «جانم زن عموما؟»

— من درباره‌ی خواسته‌ی جلال تصمیم‌می‌گرفتم؛ پس اگه بچه‌ها مخالفتی نشون دادن، اونا رو قانع کن. خواهش می‌کنم ازت.

احسان درمانده لب بست و حرفی نزد؛ چون مطمئن بود خودش هم جزء مخالفان تصمیم اوست. تصمیم ازدواج دوباره‌ی او با جلال... مردی که در چنین روزی فقط به شعله‌ی کوچک فندک نگاه کرد و او را با لباس‌هایی که از بنزین خیس شده بود، رها کرد.

جلال به سادگی از کنارش گذشته بود!

این یک فایل عیار‌سنج است. برای خواندن نسخه کامل و چاپی این رمان به آی دی مسؤول فروش یا پیج معاصرش اپ پیام دهید.

